

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117213083
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8117213083.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcov 1) G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX F., občianka SR, 2) U. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX F., občan SR, 3) G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX F., občianka SR, 4) P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX F., občianka SR, 5) X. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX F., občan SR, 6) X. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX F., občianka SR, všetkých zastúpených advokátom JUDr. Dušanom Remetom, so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Komunálna poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpenému advokátom JUDr. Félixom Neupauerom, advokátska kancelária Felix Neupauer & Partners, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 25.393,30 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20C/12/2017-50 zo dňa 12.01.2018 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 10 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom v 2.až 6. rade každému z nich po 3 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou, súdu podanou 17.5.2017, žalobcovia žiadali, aby súd uložil žalovanému zaplatiť im sumu 25.393,30 eura s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Prešov z 18.2.2015 č.k. 11C/80/2014-104 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo 14.10.2015 č.k. 3Co/129/2015-136 bolo P. Q. a O. T. uložené spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 10.000,- eur a žalobcom v 2. a 6. rade sumu 3.000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy. P. Q. zavinil dopravnú nehodu, pri ktorej 21.11.2012 utrpel vážne zranenia, ktorým neskôr v nemocnici podľahol U. C., syn a súrodenec žalobcov. O. T. bola v čase dopravnej nehody držiteľom a vlastníkom vozidla I. B. F preto bola spolu s P. Q. zaviazaná k náhrade nemajetkovej ujmy. V predmetnom konaní bol žalovaný intervenientom na strane O. T.. P. Q. a O. T. žalobcom nezaplatili nároky priznané im súdom, z uvedeného dôvodu podali návrh na vykonanie exekúcie, ktorá sa vedie u súdnej exekútorky JUDr. Denisy Mihalovej Regináčovej pod č. EX126/2016. S exekučným konaním im vznikli trovy titulom súdneho poplatku, aj trovy titulom právneho zastúpenia každého zo žalobcov. V exekučnom konaní exekútorka vydala exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky a úhradu trov exekúcie a žalovanému ako dlžníkovi O. T. z titulu povinného zmluvného poistenia prikázala uhradiť pohľadávku O. T. voči nemu na účet súdnej exekútorky. Žalovaný príkaz exekútorky nerealizoval

napriek tomu, že jeho povinnosť vyplýva zo zákona č. 381/2001 Z.z. Splnenie tejto povinnosti má mu preto uložiť súd.

Súd konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil, vo vyjadrení uviedol, že neeviduje žiadny splatný ani nesplatný záväzok voči O. T.. Pokiaľ majú žalobcovia za to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy by mal spadať pod rozsah poistného krytia podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení, nič im nebránilo už v predošlom konaní sa týchto nárokov domáhať aj priamo proti žalovanému. Zároveň vzniesol námietku premlčania.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za zistený skutkový stav tak, ako bol uvedený v žalobe, konštatoval, že žalovaný exekútkou vydaný exekučný príkaz prevzal dňa 04.10.2016, napriek tomu však žiadne plnenie žalobcom ani súdnej exekútky neposkytol. Súd prvej inštancie, citujúc ust. § 109 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku mal za to, že na žalobcov prešlo oprávnenie domáhať sa vo vlastnom mene od dlžníka povinného, t.j. od žalovaného, vyplatenia pohľadávky. Vznesenú námietku premlčania mal za nedôvodnú keďže začiatok plynutia premlčacej doby vychádza z momentu doručenia príkazu na začatie exekúcie príkázaním iných peňažných pohľadávok voči dlžníkovi povinného. Trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom kedy žalobcovia získali procesnú legitímáciu k podaniu poddlžníckej žaloby, v deň nasledujúci po doručení exekučného príkazu súdnou exekútkou dňa 04.10.2016. Keďže žaloba bola podaná 17.05.2017, bola podaná včas. Podľa súdu prvej inštancie poistená si mohla voči poisťovateľovi uplatniť nárok až nasledujúci deň po právoplatnosti rozsudku, ktorým bola zaviazaná nahradiť žalobcom nemajetkovú ujmu, keďže až týmto dňom mohla mať vedomosť o výške nemajetkovej ujmy, t.j. dňom 27.3.2016. K tvrdeniu žalovaného o tom, že neeviduje žiadny splatný ani nesplatný záväzok voči O. T. uviedol, že pohľadávka, zaplattenia ktorej sa žalobcovia domáhajú, a ktorá prešla na žalobcov, vyplýva z ust. § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení, podľa ktorého poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a náklady pri usmrtení. Termín škoda v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení je podľa súdu potrebné vykladať tak, že je ním aj nemateriálna škoda na zdraví. Uviedol, že doručením exekučného príkazu nadobudli žalobcovia ako oprávnení právo na vyplatenie pohľadávky, ktorej výška nebola sporná, preto žalovanému uložil zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 10.000,- eur a žalobcom v 2. až v 6. rade každému po 3.000,- eur. Vo zvyšku mal nárok žalobcov za nedôvodný. Na žalobcov v zmysle § 109 exekučného poriadku prešlo oprávnenie domáhať sa vo vlastnom mene od dlžníka povinnej vyplatenia pohľadávky, ktorú táto mala podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení. Z ust. § 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení však nevyplýva, aby povinná mohla od žalovaného požadovať aj zaplattenie trov exekúcie, ktoré vznikli tým, že neuhradila pohľadávku, preto žalobu v časti o zaplattenie 393,30 eura zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal na ustanovenie § 109 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ust. § 100 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 101 Občianskeho zákonníka, na ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj len „zákon o PZP“) – § 15 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia aj žalovaný. Žalobcovia podali odvolanie voči zamietavému výroku a žalovaný voči výrokom vyhovujúcim.

3. Žalobcovia v dôvodoch odvolania uviedli, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, je nesprávne. Podľa žalobcov ich pohľadávka podľa ust. § 109 ods. 1 Exekučného poriadku zahŕňa nielen istinu, ale aj jej príslušenstvo, vrátane trov exekúcie oprávneného a rovnako je poisťovateľ titulom PZP povinný nahradiť aj náklady vynaložené poškodenými žalobcami na exekučné vymáhanie nárokov, keďže ich jediným dôvodom v tomto prípade je, že žalovaný ako poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, hoci mu bol ako intervenientovi doručený rozsudok v konaní sp. zn. 11C/80/2014 v spojení s odvolacím rozsudkom 3C/129/2015 a bol na plnenie aj žalobcami osobitne vyzývaný pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie. Podľa žalobcov dôvodný je aj ich nárok na zákonné úroky z omeškania pričom vo vzťahu k nároku na úroky z omeškania rozsudok neobsahuje žiadne dôvody. Omeškanie žalovaného nie je viazané na splatnosť nároku podľa exekučných titulov, ktoré nastali ich vykonateľnosťou, ale výlučne na jeho meškanie ako poddlžníka s plnením podľa doručeného exekučného príkazu. Žiadali preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu v akom ho namietli, t.j. v zamietavom výroku, zmenil tak, že ich žalobe vyhovie; žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

4. Žalovaný v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v bode 16. svojho rozsudku uviedol, že procesná aktívna legitimácia na podanie žaloby proti dlžníkovi povinného vznikla oprávnenému tak, že žalobné právo vzniká v deň nasledujúci po tom, čo bol dlžníkovi doručený exekučný príkaz na vyplatenie splatnej pohľadávky alebo v deň nasledujúci po jej splatnosti, ak nastala neskôr až po doručení exekučného príkazu, avšak, ako uviedol už vo vyjadrení k žalobe, nie je absolútne zrejme ako okresný súd dospel k tomu, že táto pohľadávka je splatná, kedy a na základe akých zákonných či zmluvných ustanovení splatnosť nastala, a či je vôbec dané žalobné právo a procesná aktívna legitimácia žalobcov. Podľa žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie je zmätočný aj v časti stanovenia začiatku premlčacej doby, ako aj jej posúdenia. Nie je zrejme, na základe akého zákonného ustanovenia súd prvej inštancie posudzoval otázku premlčania nároku. Ak by mal byť nárok posudzovaný voči nemu ako nárok relevantný, bol by premlčaný, keďže začiatok plynutia premlčacej doby je stanovený špecificky a to rok po poistnej udalosti bez ohľadu na to, kedy došlo k vzniku nároku. Keďže k dopravnej nehode došlo 21.12.2012, plnenia z poistnej zmluvy mohol sa oprávnený domáhať podaním žaloby najneskôr 21.11.2016, pričom prostredníctvom žaloby žalobcov k tomu došlo až 17.05.2017. Poukázal tiež na to, že primárnu zodpovednosť za vzniknutú škodu má ten, kto za škodu zodpovedá, a len tento je povinný ju nahradiť (keďže voči žalovanému takýto priamy nárok zo strany žalobcov vôbec nebol uplatnený) a až následne si môže uplatniť nárok na poistné plnenie voči poisťovateľovi. K uplatneniu nároku však musí dôjsť v rámci objektívne plynúcej premlčacej doby. Žalovaný uviedol, že v zmluvnom vzťahu bol s O. T., pričom ak by mal existovať nárok, musel by byť právoplatne proti žalovanému priznaný a takýto nárok (ak teoreticky existujúci) teda ani nikdy nenadobudol splatnosť, ipso iure žalobcovia procesnú aktívnu legitimáciu na podanie žaloby nemali. Zároveň podľa žalovaného exekútor nemá žiadne zákonné oprávnenie v exekučnom príkaze určovať pohľadávku z titulu povinného zmluvného poistenia.

5. Žalobcovia k odvolaniu žalovaného uviedli, že žalovaný je pasívne legitimovaný na plnenie nárokov žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej im ako pozostalým po obeti dopravnej nehody. Podľa žalobcov je zrejme, že právu poisteného (prevádzkovateľa vozidla) koreluje povinnosť poisťovateľa, t.j. žalovaného, plniť, ak sú splnené ďalšie zákonom stanovené podmienky. Žalovaný pritom neplnil dobrovoľne po oznámení škodovej udalosti ani počas trestného, ani počas pôvodného súdneho konania kde vystupoval ako vedľajší účastník, neskôr ako intervenient. Zo zákona o PZP, ust. § 15 ods. 1 vyplýva, že poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi. Tento priamy nárok znamená len to, že ak poškodenému bola spôsobená škoda prevádzkou motorového vozidla, môže si vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní voči škodcovi (poistenému), alebo proti poisťovateľovi, alebo voči oboj naraz. Z tohto zákonného ustanovenia nevyplýva, aby sa charakter nárokov poškodeného akokoľvek menil, či transformoval v prípade ak poškodený svoje oprávnenie využije. Stále ide o jeden a ten istý nárok na náhradu škody (ujmy) poškodeného a teda je podľa žalobcov úplne irelevantné voči komu, poistenému alebo poisťovateľovi, nárok uplatní ak bol právoplatne judikovaný hoci len voči jednému z nich. Je nezmyselné a v rozpore s akoukoľvek logikou, aby poškodení žalobcovia, ktorí úspešne žalovali poisteného prevádzkovateľa vozidla následne museli znova žalovať jeho poisťovateľa, t.j. žalovaného, lebo tento sa rozhodol v rozpore s jeho zákonnou povinnosťou neplniť z titulu povinného zmluvného poistenia judikované nároky a náhradu ujmy a následne sa ešte bránil aj premlčaním práva. Podľa žalobcov na takéto pofiderné a účelové interpretácie predkladané zo strany žalovaného nemožno vôbec prihliadať. Žalobcovia taktiež uviedli, že judikované nároky sa podľa ust. § 110 Občianskeho zákonníka premlčujú za 10 rokov odo dňa keď sa malo podľa rozhodnutia plniť.

6. Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 8Co/56/2018-81 z 29.11.2018 potvrdil rozsudok v zamietavom výroku, zmenil rozsudok vo vyhovujúcich výrokoch I. a II., a v súvisiacom výroku o trovách konania tak, že žalobu zamietol a rozhodol o trovách konania. Dôvod rozhodnutia bol založený na tom, že žalobcovia v konaní nepreukázali to, že nastala splatnosť nimi tvrdenej pohľadávky voči žalovanému, keďže je potrebné rozlišovať vznik pohľadávky od jej splatnosti. Žalobcovia v konaní tvrdili, že žalovanému bol doručený exekučný titul, rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/129/2015-136 zo 14.10.2015, nebola však preukázaná splatnosť pohľadávky, z ktorej bol uplatnený žalobný nárok ako právny význam má skutočnosť.

7. Na dovolanie žalobcov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením 4Cdo/88/2019 z 31.03.2020 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa dovolacieho súdu bol výklad

§ 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. realizovaný odvolacím súdom prísne formalistický, preto bol nesprávny, na poškodeného by nemali byť dodatočne kladené požiadavky, odporuje to zmyslu konania o nároku, ktorý bol jeho predmetom. Dovolací súd uviedol, že žalovanej poisťovni bol rozsudok okresného a krajského súdu prvoinštančným súdom doručený v prílohe k žalobe, o čom svedčí doručka na č.l. 25 spisu. Žalobcovia poisťovni oznámili, že rozsudok už nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť a bol jej aj doručený exekučný príkaz na základe rozsudku, ktorý treba tiež vnímať ako osobitný druh výzvy žalobcov na plnenie, pretože exekútor vymáha prisúdené plnenie v prospech žalobcov. Preto skutočnosť, že nárok žalobcov na poisťné plnenie splatný už je, je evidentná.

Dovolací súd uviedol, že vzhľadom na námietky strán sporu bude úlohou odvolacieho súdu posúdiť oprávnenosť nároku žalobcov, keďže žalovaný tvrdí, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných nespadá do krytia povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a pre relevantné posúdenie žalovaným vznesenej námietky premlčania je potrebné presne zistiť, kedy žalobcovia mohli svoje právo vykonať prvý raz.

8. Podľa § 455 Civilného sporového poriadku ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

9. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP opätovne preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených stranami sporu v ich odvolaniach, ako aj konanie rozhodnutiu prvoinštančného súdu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o neexistencii predpokladov pre potvrdenie ani zmenu rozsudku súdu prvej inštancie.

10. Odvolacia argumentácia žalovaného bola okrem výhrady k tomu, ako dospel súd prvej inštancie k záveru o splatnosti pohľadávky, založená na tvrdení o tom, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný, celková dĺžka premlčacej doby je 4 roky (1+3) po poisťnej udalosti, žaloba bola podaná na súd 17.05.2017, najneskôr bez hrozby premlčania mohla byť podaná 21.11.2016 a žalovaný nie je vo vzťahu k nároku ani pasívne legitimovaný; ak súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, uviedol, že ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ktorým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov.

11. Odvolací súd, súc viazaný pokynom dovolacieho súdu dať odpoveď na námietku žalovaného o existencii alebo neexistencii jeho pasívnej legitimácie vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných uvádza, že aj keď nie bez relevancie je nesúhlas žalovaného s odkazom prvoinštančného súdu na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (Uznesenie III. ÚS 646/2015 zo 16.12.2015), v tom zmysle, že interpretácia a aplikácia zákonov je vecou všeobecných súdov, čo vyplýva aj z opakovane vyjadreného názoru samotným Ústavným súdom Slovenskej republiky, podľa ktorého jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, teda najmä kontrolu toho, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne (svojoľné), s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07), neznamená to, že pasívna legitimácia poisťovne vo vzťahu k nároku na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nie je daná.

12. V Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, v ktorej v zmysle § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch Najvyšší súd Slovenskej republiky zverejňuje právoplatné rozhodnutia zásadného významu, je pod číslom 61 uvedená právna veta z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.07.2017 sp.zn. 6MCdo/1/2016, podľa ktorej škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.

13. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je tak nepochybné, že žalovaný, pokiaľ spochybňoval svoj status poisťovateľa a v tom zmysle mal za to, že by nemal byť subjektom, voči

ktorému môže byť uplatnený nárok na plnenie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcov ako pozostalých obete dopravnej nehody, bol argumentom bez relevancie.

V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 11C/80/2014, v ktorom bolo o nároku žalobcov voči prevádzkovateľovi a vodičovi motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, bol z pozície poisťovateľa vedľajším účastníkom práve preto, že podstatou poisťného vzťahu, zmyslom poistenia, ktoré sa uzatvára zo zákona práve pre účely plnenia zo zodpovednostných nárokov za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, je plnenie poskytnúť, a to za poisteného. Nie je pritom rozhodujúce to, že v predmetom konaní nebol v pozícii žalovaného, nakoľko z ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. a contrario vyplýva, že je na rozhodnutí poškodeného, či nárok na náhradu škody uplatní voči osobe alebo osobám priamo zodpovedným za vznik škody, alebo voči poisťovateľovi.

14. Pokiaľ žalobcovia neuplatnili nárok priamo voči žalovanému, realizovali výber, ktorý im právna úprava umožňuje, a to vo vzťahu k nároku, plnenie ktorého je kryté poistením, v ktorom bol žalovaný poisťovateľom.

15. Dovolací súd urobil záver, konkludoval existenciu splatnosti nároku žalobcov na poisťné plnenie (bod 15), uložiť povinnosť identifikovať kedy mohli žalobcovia voči žalovanému svoje právo vykonať po prvý raz, vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným.

16. Žalobcovia uplatnili poddĺžnickou žalobou voči žalovanému ako poddĺžníkovi nárok na zaplatenie súm, úhrada ktorých bola uložená P. Q. a O. T. rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 11C/80/2014-104 z 18.02.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/129/2015-136 zo 14.10.2015, žiadajúc navyše okrem rozhodnutiami súdov priznaných súm aj čiastku 65,55 eura pre každého z nich a úrok z omeškania 5 % ročne zo žalobou kvantifikovaných súm istín. V žalobe tvrdili, že žalovaní im nároky priznané súdom nezaplatili, v exekučnom konaní na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C/80/2014-104 z 18.02.2015, bol súdnou exekútkou dňa 23.09.2016 vydaný na vykonanie exekúcie príkazom pohľadávky z exekučného titulu a trov exekútora a žalobcov ako oprávnených, exekučný príkaz, ktorým bolo žalovanému uložené vyplatiť pohľadávku z povinného zmluvného poistenia vozidla, pri prevádzke ktorého došlo k vzniku ujmy oprávnených. K žalobe bol pripojený označený exekučný príkaz na vykonanie exekúcie, ako aj dôkaz o jeho doručení žalovanému dňa 04.10.2016.

17. Predmetné tvrdenia a dôkazy žalovaný nespochybnil.

18. Podľa § 109 ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku, ak dlžník povinného nevyplatí oprávnenému alebo exekútorovi, ak sa na tom oprávnený s exekútorom písomne dohodol, pohľadávku bezodkladne po tom, keď sa mu doručil exekučný príkaz alebo keď sa stala pohľadávka splatnou, môže sa oprávnený domáhať vo vlastnom mene od dlžníka povinného na jeho všeobecnom súde vyplatenia pohľadávky.

19. Iba v rámci následne začatého súdneho konania súd skúma existenciu pohľadávky, ako aj námietky poddĺžníka a vydá rozhodnutie, ktoré v prípade úspechu oprávneného - žalobcu bude priamym exekučným titulom voči dlžníkovi povinného. Súdny exekútor teda v rámci exekučného konania nevykonáva dokazovanie. Vydanie exekučného príkazu tak nebráni účinnej obrane dlžníka povinného v rámci poddĺžnickej žaloby, ktorou sa bude súd v rámci konania dôkazne zaoberať (Najvyšší súd Slovenskej republiky zo dňa 27.05.2014, sp.zn. 5Cdo/174/2013).

Poddĺžník nie je oprávnený namietat' premlčanie vymáhanej pohľadávky (pohľadávky oprávneného voči povinnému), pokiaľ by tak mohol urobiť sám povinný v konaní o vymáhanej pohľadávke. Poddĺžník môže však bez akýchkoľvek obmedzení namietat' premlčanie pohľadávky povinného voči nemu tak, ako by to mohol urobiť, ak by ho povinný žaloval keby nebolo exekúcie a poddĺžnickej žaloby (Krajský súd v Košiciach, rozsudok z 27.09.2018 sp.zn. 6Co/49/2019).

20. V prejednávanej veci síce žalobcovia mohli voči žalovanému vykonať právo uplatnením nároku poddĺžnickou žalobou na súde prvý raz v deň po tom, ako bol žalovanému doručенý exekučný príkaz, t.j. po 04.06.2016, nakoľko, ako uviedol dovolací súd, v uvedenom čase bola pohľadávka žalobcov už splatná, pohľadávku uplatniť mohli, uvedené však nedáva odpoveď na relevantnosť žalovaným vznesenej námietky premlčania, tak ako ju žalovaný vzniesol vo vyjadrení k žalobe z 28.06.2017. Žalovaný v tomto vyjadrení uviedol, že síce neeviduje voči žalovanému v 2. rade z predchádzajúceho konania, (t.j. voči O. T.) žiadny splatný a nesplatný záväzok, ak by pripustil, že by táto osoba mala voči

nemu pohľadávku z poisťnej zmluvy, išlo by o pohľadávku premlčanú v 4-ročnej objektívnej lehote podľa § 104 Občianskeho zákonníka, ktorá vzhľadom k dátumu poisťnej udalosti - 21.12.2012, už uplynula.

21. Námietka premlčania je hmotnoprávnym prostriedkom procesnej obrany, ktorú súd posudzuje podľa obsahu tohto prostriedku. Je totiž na vôli strany o aký skutkový základ chce oprieť námietku premlčania. Súd nesmie námietku premlčania riešiť na skutkovom základe, ktorý je zo spisu síce zrejмый, ale neprednesený (NS Rv I.2131/31, rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky vo věcech občanských, č. 12377).

Ako vyplýva z citovaného súdneho rozhodnutia, ktoré je doposiaľ súdnou praxou, ale aj právnou teóriou prijímané (Promlčení a prekluze, Wolters Kluwer ČR, a.s., Praha 2013, strana 56), vzhľadom na to, že žalovaný pri vznesení námietky premlčania argumentoval ust. § 104 Občianskeho zákonníka s tvrdením, že žalovaná z predchádzajúceho konania (O. T.), ak voči nemu pohľadávku má, bola by, vzhľadom na dátum poisťnej udalosti premlčaná, bolo potrebné posúdiť možnú relevantnosť o premlčaní, práve vzhľadom na toto tvrdenie žalovaného.

22. Súd prvej inštancie na takto vznesenú námietku premlčania nereagoval, poukázal síce aj na ust. § 101 Občianskeho zákonníka obsahujúce odkaz aj na možnosť inej úpravy premlčacej doby, námietku premlčania vznesenú žalovaným neposúdil však z dôvodov a argumentov ako boli uvedené žalovaným, zo spisu vyplýva, že nereagoval ani na návrh žalobcov na vykonanie dokazovania pripojením spisu Okresného súdu Prešov 11C/80/2014, pripojením exekučného spisu Ex126/2016, potenciálne umožňujúceho posúdiť podstatné skutkové okolnosti vo vzťahu k námietke premlčania.

23. Pokiaľ súd v sporovom konaní v rozsudku neuvedie vo vzťahu k prejednávanej veci dôležité zásadné, skutkové zistenia a ich právne posúdenie, odníma strane sporu možnosť efektívneho uplatňovania svojich práv v zmysle formulácie odvolacích dôvodov, námietok, správnosti skutkových a právnych záverov súdu, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

24. Záver o dôvode pre zrušenie rozsudku z dôvodu neuvedenia zásadného skutkového zistenia a právneho posúdenia, ako je uvedené v predchádzajúcom bode tohto uznesenia zakladajúceho dôvod pre zrušenie rozsudku, sa týka aj odvolania žalobcov vo vzťahu k zamietavému výroku rozsudku.

25. Žalobcovia poddĺžnicou žalobou uplatnili okrem súm priznaných ako nemajetková ujma, aj príslušenstvo - úroky z omeškania a trovy exekúcie. Zamietavý výrok rozsudku nie je vôbec odôvodnený vo vzťahu k úrokom z omeškania a stroho, bez odkazu na konkrétnu právnú úpravu, k trovám exekúcie. Odvolanie žalobcov z tohto dôvodu bolo preto dôvodné.

26. Z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Súd prvej inštancie vec opätovne prejedná a rozhodne.

Bude pritom vychádzať z toho, že:

- nárok uplatnený žalobou je splatný, je nárokom z poddĺžnickej žaloby, nie je priamym nárokom uplatneným voči žalovanému, žalobcovia mohli svoje právo podať poddĺžnicou žalobou prvý raz po doručení exekučného príkazu žalovanému,
- voči žalovanému bol uplatnený nárok, ktorý spadá do krytia povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla,
- posúdi námietku premlčania uplatnenú žalovaným v priebehu prvoinštančného konania vo vyjadrení k žalobe a právne ju vyhodnotí v tom zmysle, či je odkaz žalovaného na § 104 Občianskeho zákonníka a v ňom normovaný špeciálny právny režim začiatku plynutia premlčacej doby právne významný vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku. Určí, čo je v danej veci rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie začiatku plynutia premlčacej doby,
- ak bude mať za to, že odpoveďou na právne relevantnú otázku môžu byť skutočnosti, ktoré môžu potenciálne vyplynúť z listín zo spisov, dôkaz ktorými bol navrhnutý, spisy pripojí, inak tento návrh na dokazovanie zamietne a zamietnutie návrhu na dokazovanie odôvodní.

Ak opätovne dospeje k názoru, že je dôvod na vyhovieť žalobe, rozhodne o celom uplatnenom nároku, t.j. vrátane nároku na úrok z omeškania zo žalovanej istiny a ďalšieho príslušenstva

- rozsudok odôvodní tak, aby zodpovedal náležitostiam vyplývajúcim z § 220 Civilného sporového poriadku.
- v novom rozhodnutí rozhodne o trovách celého konania.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.